

Dietetyka – Anatomia człowieka

Harmonogram ćwiczeń i seminariów, semestr zimowy 2026/2027

05.10.2026 (poniedziałek)	WYKŁAD 1
06.10.2026, 09.10.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 1 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Wprowadzenie: Zapoznanie się z regulaminem obowiązującym na zajęciach. Wprowadzenie do anatomii – podstawowe pojęcia anatomiczne. Miana ogólne: płaszczyzny, osie, linie, miana kierunku i położenia. Kości i ich połączenia: podział kości, połączenia kości, klasyfikacja i rodzaje stawów, główne i dodatkowe składniki stawu, rodzaje ruchów w stawie. Kręgosłup: pierwotne i wtórne krzywizny kręgosłupa, odcinki kręgosłupa, kręgi szyjne (typowe i nietypowe), piersiowe (typowe i nietypowe), lędźwiowe (typowe i nietypowe), kość krzyżowa i guziczna. Połączenia kręgów: więzozrosty, chrząstkozrosty kręgosłupa i połączenia maziowe (staw szczytowo-potyliczny i szczytowo-obrotowy). Stawy i więzozrosty: stawy kręgosłupa, stawy żebrowo-kręgowe, stawy mostkowo-żebrowe. Elementy topograficzne: otwór kręgowy, kanał kręgowy, kanał krzyżowy, otwór międzykręgowy, otwór wyrostka poprzecznego.
12.10.2026 (poniedziałek)	WYKŁAD 2
13.10.2026, 16.10.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 2 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Kości obręczy barkowej i kończyny górnej wolnej: obojczyk, łopátka, kość ramienna, promieniowa i łokciowa. Kości nadgarstka i kości ręki. Żebra: typowe i nietypowe. Mostek. Mięśnie: ściany klatki piersiowej i brzucha, mięśnie kończyny górnej, ze szczególnym uwzględnieniem mięśni oddechowych w tym przepony. Powięź. Unaczynienie kończyny górnej. Zagadnienia topograficzne: otwór górny klatki piersiowej, kąt mostka, otwory przepony, przestrzeń międzyżebrowa, jama pachowa, kanał nadgarstka.
14.10.2026 (środa)	SEMINARIUM 1 - Rodzaje połączeń kości. Stawy: elementy stałe i dodatkowe stawów. Rodzaje stawów. Połączenia występujące w obrębie kręgosłupa. Połączenia klatki piersiowej. - Układ nerwowy obwodowy. Budowa nerwów rdzeniowych. Nerwy międzyżebrowe. - Unerwienie kończyny górnej. Splot ramienny – zakres unerwienia gałęzi długich.
19.10.2026 (poniedziałek)	WYKŁAD 3
20.10.2026, 23.10.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 3 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Układ oddechowy: górne i dolne drogi oddechowe. Jama nosowa: podział i ogólna budowa. Gardło: część nosowa, ustna i krtańowa. Krtań: parzyste i nieparzyste chrząstki krtań, unerwienie i unaczynienie. Gruzoł tarczowy: położenie, budowa, unaczynienie. Gruzoły przytarczyczne. Tchawica i oskrzela: podział, unaczynienie i unerwienie. Płuca: płuco prawe i lewe, płaty i segmenty płuc, wnęka płuca, korzeń płuca, naczynia i nerwy płuca. Opłucna: opłucna ścienna i opłucna trzewna (płucna); jama opłucnej, zachyłki opłucnowe, unaczynienie i unerwienie opłucnej. Śródpiersie: granice, podział, zawartość i topografia narządów (grasica, przełyk, aorta, serce, żyła główna górna i dolna, żyła nieparzysta, żyła nieparzysta krótka, żyła nieparzysta krótka dodatkowa, pień współczulny i nerwy trzewne, przewód piersiowy). Zagadnienia topograficzne i anatomia kliniczna: granice opłucnej i płuc, odma opłucnowa.
21.10.2026 (środa)	SEMINARIUM 2 - Gruzoł piersiowy: budowa, węzły chłonne, odpływ chłonki z sutka. - Krążenie płucne, układowe i płodowe. - Unaczynienie kończyny górnej. Naczynia tętnicze kończyny górnej. Żyły głębokie i powierzchowne kończyny górnej.

26.10.2026 (poniedziałek)	KOŁOKWIUM I (WYKŁAD 4) Klatka piersiowa, grzbiet i kończyna górna.
27.10.2026, 30.10.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 4 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Przewód pokarmowy: rozwój otrzewnej, budowa otrzewnej: blaszka ścienna i trzewna. Krezka (korzeń krezki, krezka jelita cienkiego i grubego), sieć mniejsza, sieć większa. Jama otrzewnej, zachyłki, doły i fałdy, torba sieciowa. Przewód pokarmowy: podział, budowa i topografia. Jama ustna: budowa, ograniczenie, dno jamy ustnej, mięśnie dna jamy ustnej, język, mięśnie języka, unerwienie języka. Lokalizacja pól smaku na języku, kubki smakowe. Uzębienie (wzór uzębienia mlecznego i stałego). Gruczoły ślinowe, ślinianki (położenie, budowa, miejsce ujścia przewodów śliniankowych, rodzaj wytwarzanej śliny); mechanizm wydzielania śliny. Zwój podżuchwowy i zwój uszny. Staw skroniowo-żuchwowy (przypomnienie): stawu, mechanika stawu, udział mięśni żucia w ruchach stawu. Gardło: topografia, podział, budowa, mięśnie, unaczynienie, unerwieni przestrzeń przygardłowa. Budowa i funkcje pierścienia chłonnego gardła. Przełyk: Budowa; unerwienie i unaczynienie, mechanizm połykania Żołądek: Budowa, unaczynienie i unerwienie, spływ chłonki.
28.10.2026 (środa)	SEMINARIUM 3 1. Aorta piersiowa i brzuszna – odgałęzienia z wyszczególnieniem unaczynienia części nadokrężniczej przewodu pokarmowego. 2. Krążenie wrotne – dopływy. Żyła wrotna. Zespołenia porto-kawalne.
03.11.2026, 06.11.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 5 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Wątroba: wrota wątroby, więzadła wątroby, krążenie wrotne, trzustka); pęcherzyk żółciowy; drogi żółciowe wewnątrz- i zewnątrzwątrobowe. Jelito cienkie: dwunastnica, jelito czcze i kręte. Jelito grube: kątnica, okrężnica wstępująca, poprzeczna, zstępująca i esowata. Położenie w stosunku do otrzewnej. Unaczynienie. Śledziona: budowa i unaczynienie. Naczynia jamy brzusznej: część brzuszna aorty i jej gałęzie parzyste i nieparzyste, żyła główna dolna i jej dopływy. Krążenie płodowe. Krążenie wrotne wątroby, krążenie oboczne żyły wrotnej wątroby (zespołenia przełykowe i pępkowe), żyła główna dolna.
04.11.2026 (środa)	SEMINARIUM 4 1. Unerwienie przewodu pokarmowego. 2. Układ chłonny – odpływ chłonki z przewodu pokarmowego.
09.11.2026 (poniedziałek)	WYKŁAD 5
10.11.2026, 13.11.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 6 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Przestrzeń zewnątrzotrzewnowa i układ moczowy: nadnercza, nerki, miedniczka nerkowa, moczowód, pęcherz moczowy, cewka moczowa męska i żeńska. Narządy płciowe męskie zewnętrzne i wewnętrzne. Narządy płciowe żeńskie zewnętrzne i wewnętrzne.
16.11.2026 (poniedziałek)	WYKŁAD 6
17.11.2026, 20.11.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 7 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Kości obręczy miednicznej i kończyny dolnej wolnej: kość miedniczna, krzyżowa, biodrowa, kulszowa, łonowa, kość udowa, piszczel, strzałka. Kości stopy. Staw biodrowy, staw kolanowy, staw skokowo-goleniowy. Mięśnie kończyny dolnej.
18.11.2026 (środa)	SEMINARIUM 5 1. Unaczynienie kończyny dolnej. Naczynia tętnicze kończyny dolnej. Żyły powierzchowne i głębokie kończyny dolnej. 2. Unerwienie kończyny dolnej. Splot lędźwiowy, splot krzyżowy.
23.11.2026 (poniedziałek)	KOŁOKWIUM II (WYKŁAD 7) Jama brzuszna, miednica i kończyna dolna

24.11.2026, 27.11.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 8 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Kości czaszki (mózgoczaszki i twarzoczaszki) i oraz jamy i doły czaszki: dół przedni, środkowy i tylny czaszki, dół skrzydłowo-podniebienny, skroniowy, podskroniowy, oczodół, jama nosowa, jama ustna) przypomnienie. Najważniejsze połączenia dołów i jam czaszki: kanał wzrokowy, szczelina oczodołowa górna i dolna, otwór owalny, otwór okrągły, otwór szyjny, kanał tętnicy szyjnej kanał nerwu twarzowego. Miejsca wyjścia nerwów czaszkowych z czaszki. Rdzeń kręgowy: budowa, unaczynienie, opony rdzenia kręgowego. Drogi własne rdzenia. Drogi ruchowe (układ piramidowy i pozapiramidowy) i czuciowe. Nerw rdzeniowy (przypomnienie). Układ autonomiczny w rdzeniu kręgowym. Nerwy czaszkowe – I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XII (nazwy poszczególnych nerwów i zakres unerwienia – ogólnie)
25.11.2026 (środa)	SEMINARIUM 6 1. Mięśnie zmniejszonego oporu ściany jamy brzusznej. 2. Kanał pachwinowy, otwór kulszowy mniejszy i większy: ograniczenia i zawartość. 3. Mięśnie dna miednicy.
30.11.2026 (poniedziałek)	WYKŁAD 8
01.12.2026, 04.12.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 9 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Ośrodkowy układ nerwowy: podział, budowa i rozwój. Mózgowie: rozwój i podział, ogólna budowa mózgowia. Kresomózgowie, międzymózgowie, śródmózgowie, układ limbiczny – budowa i czynność. Opony mózgowia i zatoki żyłne opony twardej. Tyłomózgowie (rdzeniomózgowie i tyłomózgowie wtórne) – budowa i czynność. Pień mózgu.
02.12.2026 (środa)	SEMINARIUM 7 1. Koło tętnicze mózgu. 2. Tętnice i żyły głowy. Naczynia i węzły chłonne głowy. 3. Układ komorowy, powstawanie i krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego.
07.12.2026 (poniedziałek)	WYKŁAD 9
09.12.2026 (środa)	SEMINARIUM 8 1. Mięśnie twarzy (wyrazowe i uczestniczące w procesie żucia) – unerwienie. 2. Mięśnie szyi (trójkąty szyi – ograniczenie i zawartość). 3. Naczynia szyi: tętnica szyjna wspólna, zewnętrzna i wewnętrzna, tętnica podobojczykowa, prawa i lewa; żyły szyi i węzły chłonne szyi. Unerwienie szyi – splot szyjny.
14.12.2026 (poniedziałek)	WYKŁAD 10
08.12.2026, 11.12.2026 (wtorek, piątek)	ĆWICZENIE 10 – Katedra Anatomii i Histologii, Warszawska 30 Narządy zmysłów: narząd wzroku: budowa ogólna, aparat ochronny oka, mięśnie gałkoruchowe, unaczynienie i unerwienie oka, oczodół (przypomnienie), droga wzrokowa; unerwienie współczulne oczodołu, wydzielanie łez, droga wzrokowa. Narząd słuchu i równowagi: kość skroniowa (przypomnienie), jama bębenkowa, kosteczki słuchowe, droga słuchowa i równowagi. Droga wzroku, słuchu i równowagi. Nerw twarzowy: gałęzie nerwu, struna bębenkowa, droga smakowa: receptor, pasmo samotne, jądro samotne, jądro łukowate dodatkowe.
16.12.2026 (środa)	SEMINARIUM 9 1. Ośrodek ruchu, czucia, mowy, wzroku, węchu i smaku. 2. Układ dokrewny: przysadka mózgowa, nadnercza, gruczoł tarczowy.
21.12.2026 (poniedziałek)	KOŁOKWIUM III (WYKŁAD 10) Głowa, szyja i ośrodkowy układ nerwowy.
11.01.2027 (poniedziałek)	KOŁOKWIUM poprawa – całość materiału (WYKŁAD 10) Kolokwium I – Klatka piersiowa, grzbiet i kończyna górna. Kolokwium II – Jama brzuszna, miednica i kończyna dolna. Kolokwium III – Głowa, szyja i ośrodkowy układ nerwowy.

13.01.2027
(środa)

SEMINARIUM 10

Zaliczenie seminarium

Powtórzenie wybranych zagadnień z tematyki przewodu pokarmowego: jama ustna, gardło, przełyk, żołądek, jelito cienkie, jelito grube, narządy jamy brzusznej: wątroba, trzustka, otrzewna.